

Pilootgroep (inter)gemeentelijke beleidsplanning

////////////////////////////////////
datum: 29 mei 2020, 10u-12u
aanwezig: Elyne Dewulf (Leiedal), Ann Embrechts (Hoogstraten), Jurgen De Maeyer (Bornem), Paul Wullaume (Omgeving, voor Bornem), Steven Hoornaert (VENECO, voor Lochristi), Martine Dhollander (Puurs-St-Amunds), Cathy Vermeulen (Bornem), Annik Somers (Bornem), Rob Krabbenborg (Geel), Bart Verachtert (Geel), Sandra Vanveldhoven (Antwerpen), Veerle Van Dooren (provincie Antwerpen), Wolfgang Vandevyvere (dOmg, BJO), Cindy Vandebogaerde (dOmg, PBM), Els Willems (dOmg, BJO), Koen Grootaert (dOmg, GOP), Kathelijne Toebak (dOmg, BJO - verslag)
verontschuldigd: Ellen De Mey (Lochristi), Rhea Denissen (IOK, voor Hoogstraten), Bram Tack (Leiedal), Griet Boodts (Puurs-St-Amunds), Sarah
Bijlages: presentatie Provinciaal Ruimtelijk Beleidsplan Antwerpen
////////////////////////////////////

AGENDA

10u-11u30:

Ervaringen vanuit het provinciaal beleidsplanningsproces Antwerpen (Veerle Van Dooren) (zie PPT)

Leer- en aandachtspunten:

Communicatie en participatie

- Het beschikken over een communicatieverantwoordelijke die het proces ondersteunt, is heel belangrijk gebleken in het proces naar draagvlak. Voor gemeenten is dat allicht niet evident. Mogelijk is dit een reden tot samenwerking tussen gemeenten.
- Het opmaken van een stakeholdersanalyse wordt als zeer nuttig ervaren. De stakeholdersanalyse bepaalt ook de kanalen die je kan gebruiken om de betrokken doelgroep te bereiken.
- Het is van belang om op voorhand je speelveld te bepalen om duidelijk te maken welke principes (niet) meer in vraag kunnen worden gesteld.
- Terwijl de provincie hard moet inzetten op het betrekken van sectoren en middenveld, zijn voor de gemeenten de bewoners de belangrijkste doelgroep om te betrekken in functie van draagvlak. De GE-CORO kan het middenveld in principe dekken.

- Vanuit Geel wordt gesuggereerd om laagdrempelig te werken en met open vragen naar de burger te trekken.
- Jongeren blijken in het algemeen moeilijk te bereiken. Hun interesse wordt nauwelijks gewekt. De provincie heeft pogingen ondernomen via Facebook/Instagram. Ook is samenwerking met de provinciale scholen uitgetest (wordt verder opgenomen).
Vanuit Geel wordt bevestigd dat deze doelgroep moeilijk te bereiken is, terwijl het wel een belangrijke doelgroep is. Het gaat over hun toekomst. Het actief bezoeken van scholen is een goede piste.
Vanuit het departement Omgeving is ook een traject gestart om de kennis rond het BRV en duurzaam ruimtegebruik via het onderwijs te verspreiden.

Ontbreken Vlaamse beleidskaders – nood aan bovenlokale kaders als houvast voor programmatie

- Het ontbreken van Vlaamse beleidskaders komt als gebrek en onduidelijkheid boven in de raadpleging rond de conceptnota (de provincie loopt vooruit op een onzeker Vlaams verhaal). De provincie zelf voelt dit ook aan als een beperking. Vlaamse beleidskaders zijn als kader en als voorbeeld nodig.
- Gemeentelijke beleidsplannen vertrekken vanuit de strategische visie van het BRV. Dat is de logische maar geen juridische grondslag. Enige zekerheid biedt het regeerakkoord waarin gesteld wordt dat verder gewerkt wordt op de goedgekeurde strategische visie.
- De gemeenten hebben geen kaders voorhanden die vanuit een bovenlokale bril de doelstellingen van het BRV doorvertalen. Hier ligt een belangrijke rol voor de provincie als tussenniveau. Aanreiken van houvast en kaders hoeft niet hetzelfde te zijn als het opleggen van taakstellingen.

Beleidsplan als kader voor geïntegreerd provinciaal beleid

- Er is veel geïnvesteerd in intern draagvlak binnen de provincie (de verschillende provinciale diensten). De oorspronkelijke ambitie om van het beleidsplan een alles overkoepelend plan te maken is wel verlaten. Momenteel weegt de provincie intern af of ze in de beleidskaders enkel die zaken zal aanreiken waar ze zelf impact op hebben dan wel of ze ook een bredere visie gaan uitdragen. Voorlopig neigt de administratie naar de laatste optie.
- Gemeenten beamen het belang van een breed gedragen beleidsplan, maar geven aan te botsen op strijdigheid met andere regelgeving. Daardoor is het zelfs binnen een dienst RO moeilijk om de beleidsplanvisie te laten doorwerken: de vergunningenkaders wijken daar immers vaak sterk vanaf. Hier ligt een opdracht voor Vlaanderen om het generieke vergunningenbeleid meer in lijn te brengen met de BRV-filosofie, naast een gemeentelijke opdracht om verordenende kaders up-to-date te brengen.
- Vanuit de belangrijke link met mobiliteit zet de provincie in op een intensief afstemmingstraject met de vervoersregio's.

Kiezen beleidskaders

- De strategische visie van het provinciaal beleidsplan Antwerpen zal een normaliter een doorvertaling zijn van de conceptnota en dus op hoog abstract niveau blijven. De beleidskaders zullen echter concretiseren. De zoektocht naar wat prioritaire beleidskaders zijn is niet gemakkelijk (dat blijkt ook op Vlaams niveau). Hoe schik je de inhoud het best in de verschillende beleidskaders? De provincie heeft in plaats

van een thematische/sectorale benadering gezocht naar een integrerende benadering vanuit een aantal prioritaire hoofdpoddrachten die ze ziet en drie niet-sectorale beleidskaders gekozen:

- De ruimtelijke vertaling van de strategische visie
- Levendige kernen
- Verdichten en ontlichten van de ruimte
- Uit het debat over de conceptnota maakt de provincie op dat er sprake is van een groep die een bovenlokale programmatie verkiest en een groep die dit absoluut niet wil. Hoe daarmee zal worden omgegaan is nog niet duidelijk. Vanuit de gemeentebesturen blijkt nood aan onderzoek en inzicht omtrent de wijze waarop bovenlokale programma's bepaald worden over de regio's en gemeentebesturen (kunnen) verdeeld worden.
- Gemeenten kiezen beleidskaders in functie van hun eigen prioriteiten. Toch ontstaat er een lijn waarin gefocust wordt op beleidskaders rond 'zorg voor open ruimte' en 'levendige kernen'.
- De BBC kan een argument zijn om het ruimtelijke verhaal van het beleidsplan ook ingang te laten vinden bij de andere gemeentelijke diensten.
- De vooropgestelde niet-hiërarchische samenwerking is positief als uitgangspunt, wel is het vandaag iets te onduidelijk wie staat voor wat. Hierin ligt een vraag naar zowel Vlaanderen als de provincie. Welke beleidskaders gaat Vlaanderen maken? Waar biedt de provincie een meerwaarde bij het aanreiken van handvaten naar gemeenten toe? In een samenwerkingsverband moet duidelijk zijn wie welke inbreng kan hebben.
- De provincie haalt aan dat het van belang is om de verhouding met de lopende processen op te nemen in de beleidskaders. De (onderbouwende) studies kunnen als procesinformatie op de website worden geplaatst.

Belang van kaarten in beleidskaders

- De provincie heeft de piste om de ruimtelijke vertaling van de strategische visie te koppelen aan een kaart in het beleidskader verlaten. Het zou te weinig flexibel zijn. Wel wordt hierrond een actie geformuleerd in het actieprogramma. Kaartmateriaal is belangrijk om rond in gesprek te gaan.
- Er is een verschil tussen het beeldend maken van planopties via kaarten en andere beelden, of het werken met bepalende kaarten in de zin van selecties gekoppeld aan ontwikkelingsperspectieven. Dat verschil is niet altijd duidelijk. Er is steeds een neiging om een kaart als 'bepalend' te interpreteren.
- Vanuit VENECO komt de bedenking dat kaarten de fundamentele ruimtelijke keuzes voor een gemeente verduidelijken. Zij beschouwen dit als een essentieel onderdeel van het product beleidsplan.

Plan-MER

- De provincie werkt op basis van een gezamenlijke aanbesteding met de vijf provincies. Dit heeft een grote meerwaarde naar efficiëntie en leertraject. Ze zijn belangrijke pilootcase in het verder vormgeven van inzichten rond de plan-MER bij een beleidsplan.
- Belangrijk is dat de plan-MER wordt gezien als een parallel traject met het beleidsplan, in voortdurende wisselwerking en op die manier op de juiste abstractiegraad.

- Gemeentelijke inzichten hierrond zijn belangrijk om een methodiek te ontwikkelen. De stad Antwerpen werkt hier in het bijzonder rond met haar pilootproject BRV.

Vervolgtraject: agendeer je pilootproject

- (1) **23 juni**, 13u30 – via Teams (of fysiek?)

Bornem deelt haar beleidsplanningservaringen.

Graag een tweede kandidaat op de agenda.

- (2) Voorstel **1 oktober** (graag reageren als dit niet past)

2 of 3 pilootprojecten op de agenda

- (3) Voorstel **3 december** (graag reageren als dit niet past)

Puurs-Sint-Amands deelt haar beleidsplanningservaringen

Nog 1 of 2 pilootprojecten op de agenda

- (4) Organiseren evenement ifv kennisdeling vanuit piloottraject voorjaar 2021

Meer info hier:

<https://omgeving.vlaanderen.be/pilootprojecten-beleidsplan-ruimte-vlaanderen>

<https://omgeving.vlaanderen.be/lokale-ruimtelijke-beleidsplanning>